

**ОРГАНІЗАЦІЯ МОНІТОРИНГУ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД
РАДОМИШЛЬСЬКОГО РАЙОНУ**

Божинська А. Б.

*здобувач вищої освіти освітньої програми ступеня "бакалавр"
спеціальності 101 "Екологія"
Житомирського державного університету імені Івана Франка
м. Житомир, Україна*

Бондар С. С.

*здобувач вищої освіти освітньої програми ступеня "бакалавр"
спеціальності 101 "Екологія"
Житомирського державного університету імені Івана Франка
м. Житомир, Україна*

Василенко О. М.

*кандидат біологічних наук,
доцент кафедри екології та географії
Житомирського державного університету імені Івана Франка
м. Житомир, Україна*

Метою моніторингу поверхневих вод є забезпечення збирання, обробки, збереження, узагальнення та аналізу інформації про стан водних об'єктів, прогнозування його змін та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень у галузі використання, охорони вод та відтворення водних ресурсів. Моніторинг якості поверхневих вод здійснюється за басейновим принципом, згідно з Програмою моніторингу поверхневих вод. Щорічно відбирають більше 3 тис. проб поверхневої води, виконують близько 100 тис. вимірювань показників, що характеризують гідрохімічний та фізико-хімічний стан водних об'єктів.

Залежно від цілей та завдань державного моніторингу вод встановлюються такі процедури:

1. Процедура діагностичного моніторингу масивів поверхневих та підземних вод;
2. Процедура операційного моніторингу масивів поверхневих та підземних вод;
3. Процедура дослідницького моніторингу масивів поверхневих вод.

Нами був здійснений моніторинг на території річок Радомишльського району. Спостереження за станом забруднення річки Тетерів в районі м. Радомишль проводились 15 січня 2022 року в 2-х створах: а) 1 км вище міста; б) 1 км нижче міста.

За даними спостережень вміст розчиненого у воді кисню складає 12,80 – 13,40 мгО₂/дм³. Концентрація з БСК₅ досягала 1,2 ГДК у нижньому створі міста. У січні в обох створах пункту спостережень концентрації азоту нітритного були в інтервалі від 1,8 до 2,2 ГДК, азоту амонійного – від 2,1 до 2,9 ГДК, сполук хрому шестивалентного – 7–8 ГДК. На рівні ГДК зафіксовано вміст фенолів. Вміст решти забруднювальних речовин був в межах відповідних нормативів.

Порівняно з аналогічною гідрологічною фазою 2021 р. у воді р. Тетерів у обох створах пункту контролю м. Радомишль зменшились концентрації сполук азоту амонійного та нафтопродуктів, у верхньому створі – фенолів; поряд з цим збільшився вміст сполук азоту нітритного у створі 1 км вище міста та хрому шестивалентного у нижньому створі Радомишля.

За даними моніторингу поверхневих вод, проведеного КП “Житомирводоканал” в січні місяці 2021 р. забруднення р. Тетерів недостатньо очищеними стічними водами не зафіксовано.

Якість зворотних вод скидів № 2, № 5, № 6 відповідають нормативам ГДС.

Індекс ЛКП (лактозопозитивні кишкові палички) скидів № 2, 5, 6 складає по 5000 в 1 дм³, при нормі затверджених властивостей зворотних вод 5000 в 1 дм³.

За даними гідрохімічних спостережень р. Тетерів 500 м вище та 500 м нижче скиду № 2 вміст розчинного кисню 11,14-10,58 мгО₂/дм³. За показниками ХСК, БСК₅, залізу поверхнева вода річки Тетерів вище та нижче скиду № 2 не відповідає нормативам господарсько-побутового використання (СанПин № 4630-88).

Література:

1. https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F:%D0%A0%D1%96%D1%87%D0%BA%D0%B8_%D0%A0%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%88%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD%D1%83
2. Регіональна доповідь Про стан навколишнього природного середовища Житомирської області у 2021 році.